Arvoisa kaupunginhallitus,

Vihteljärven koulun toiminnan lopettamisella on erittäin laajalle ulottuvia seurauksia, joiden arviointia ei voi jättää yhden lautakunnan vastuulle. Asia tulee ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kuntalain ja hallintosäännön mahdollistamalla tavalla. Päätös Vihteljärven koulun lopettamisesta tarvitsee ehdottomasti laajempaa kunnallista näkemystä.

Kuntalain 1§ 2mom. kertoo, että kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Nyt yhdeltä kylältä ollaan viemässä ilman kokonaisvaltaista ja perusteellista harkintaa kaikki kylän palvelut ja elinvoima. Kankaanpään kaupunkistrategiassa on nostettu esiin hyvin voimakkaasti yhteisöllisyys ja yhdistysten toimintamahdollisuuksien edistäminen. Tehty päätös on vahvasti vastoin kaupungin strategiaa. Lisäksi käynnissä oleva Arki turvassa -hanke pitää erittäin tärkeänä, että kylillä olisi paikka, josta kriisitilanteessa voisi saada tietoa ja apua. Koululla on tässäkin kohtaa tärkeä rooli.

Koulu tarvitsee oppilaita, mutta se ei ole hyvä mittari yksistään. Oppilasmäärä voi muuttua nopeastikin suuntaan tai toiseen, kun perheitä muuttaa työpaikkojen vuoksi toiselle paikkakunnalle tai perheiden rakenteissa tapahtuu muutoksia. Oppilasmäärän putoamisen odottelu ja yksikköjen sulkeminen yksitellen eivät ole tapoja, joilla alueen elinvoimaa saataisiin lisättyä. Pitäisi suunnata panoksia enemmän kehittämiseen ja ideointiin kuin supistamiseen ja taannuttamiseen. Kouluyksikön toimintaa pitäisi arvioida ainutlaatuisena kokonaisuutena ja miettiä sen mahdollisuuksia ja puutteita sekä säästöjä ja kustannuksia. Sivukylien koulut eroavat todella paljon toisistaan ja niiden haasteet ovat erilaisia. Vihteljärvellä koulun toiminnan päättämisen aikaan saama vahinko olisi erittäin suuri. Tästä syystä kiinteistölle ja sen käytön mahdollisuuksille pitäisi antaa painoarvoa.

Sivistystoimen päätös päättää koulun toiminta pelkästään 25 oppilaan periaatepäätökseen vedoten ehkä siivoaa asian pois heidän työpöydältään. Ongelma ei kuitenkaan poistu, vaan se siirtyy seuraavaksi muiden lautakuntien pöydille. Teknisen lautakunnan ennestään jo täydelle pöydälle ilmestyy yksi tyhjä kiinteistö lisää. Mitä tehdä hyväkuntoiselle ja toimivalle koulukiinteistölle, jonka 65 vuoden ikä ei vielä teknisesti tai toiminnallisesti edellyttäisi eläköitymistä. Se on hyvin tehokkaasti toimiva yksikkö. Jokainen lämmitetty neliö on käytössä.

Koulun lakkauttamispäätös ei tuota säästöjä, ennen kuin kiinteistöstä luovutaan. Kiinteistöstä luopuminen taas tarkoittaa koulun ohella Vihteljärven liikuntapaikkojen menettämistä. Ne kun sijaitsevat ihan koulun kyljessä kiinni. Kaupungin tulee ehdottomasti osoittaa kylälle uudet alueet liikuntapaikkoja varten, mikäli koulun lopettamispäätös jää voimaan. Ongelma tulee liikuntapaikkojen osalta koskemaan myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaa. Koulun jääkiekkokaukalo on ollut erittäin ahkerassa käytössä. Myös koulun lähiliikuntapaikan käyttö on vilkasta. Koululla on myös järjestetty tapahtumia, joissa on paikalla ollut satamäärin yleisöä. Tapahtumat ovat olleet merkittäviä koko Kankaanpään mittapuulla. Esimerkkinä pääsiäiskokkotapahtuma ja Vihteljärven ympärijuoksu, joihin yleisöä on tullut hyvinkin kaukaa. Vuosikymmeniä jatkunut aktiivinen yhdistystoimintaperinne vaarantuu. Koulun lopettamispäätös uhkaa lamaannuttaa koko kylän.

Erityisen ristiriitaiseksi koulun lopettamispäätöksen tekee somesta havaittu uutinen Kankaanpään kaupungin päiväkotien aikomuksesta siirtyä Geopark-päiväkotimalliin. Mallissa hyödynnetään paikallisia luonto- geologia- ja kulttuuriympäristöjä. Vihteljärven koulu voisi olla alueen lapsille hyvä jatkumo Geopark-päiväkodista edelleen Geopark- kouluun. Tämä kaupungin lanseeraama Geopark-toiminta päiväkodeissa ja kouluissa voisi olla ratkaiseva tekijä myös perheiden muuttopäätöksessä ja lisäisi alueen vetovoimaa positiivisesti. Asia kannattaa pitää mielessä esimerkiksi tulevan Forcitin tehtaan työntekijöiden ja perheiden näkökulmasta.

Vihteljärvellä on kehitetty luonto-opetusta ja useita vuosia. Kankaanpään Seudussa 29.9.2022 on jo ollut uutinen siitä, kuinka ”Luonto toimii luokkahuoneena” Vihteljärven koululla. Lisäksi Vihteljärven koulu on Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton yhteistyötaho. Samalta listalta koejäsenien joukosta löytyy Honkajoen yhtenäiskoulu ja lukio. Yhteydet verkostoon ja koko luonto-opetuksen toimintakonsepti ovat jo vuosien mittaan hioutuneet. Vihteljärven koulu sopisi Geopark-yksiköksi myös siitä syystä, että se sijaitsee Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla perinnemaisema-alueella. Alueella on lukuisia arvokkaita luontokohteita ja monipuolisia kasvillisuusalueita. On suoalueita, lehtometsiä sekä kuivaa kangasmaastoa. Geopark-kohteena läheinen Kuninkaanlähde on historiallinen ja mielenkiintoinen. Alueen linnusto ja kasvillisuus ovat erittäin runsaat ja alueelta löytyy monia jo harvinaiseksikin käyneitä lintu- ja kasvilajeja.

Lisähuolena esitän Kankaanpään Seudun 2.11.2026 uutisoimaan oppilasmäärätaulukkoon liittyen seuraavaa: Kangasmetsän koulun oppilasmäärän ennustetaan olevan seuraavalla (2027-2028) toimintakaudella vielä aika suuri. Miten aiotte huomioida perheiden toiveet lasten uudesta koulupaikasta, jos koulu nyt suljetaan?

Arvoisat päättäjät, mikäli koulukiinteistössä on vikaa, ollaan sitä valmiit remontoimaan tai vuokraamaan uudet tilat. Jos ongelma on oppilaiden määrässä, pitäisi senkin korjaamista mahdollisuuksien mukaan pyrkiä selvittämään. Vetoamme teihin kaupungin päättäjiin, että alueen perheiden kiinnostusta Vihteljärven kouluun ja luonto-opetukseen liittyen kartoitetaan. Erityisesti siitä syystä, että kaupungilla on vastaavaa toimintaa tarkoitus lähteä kehittämään. Tällä tavoin saisimme Vihteljärven koulukiinteistön käyttöä optimoitua ja tarvittavan määrän oppilaita, jotta koulutyötä voitaisiin siellä jatkaa. Mikäli kiinnostusta ei löydy ja oppilasmäärä ei sitäkään kautta täyttyisi, on lopettamispäätös siinä tapauksessa varmasti aiheellinen.

Yhteistyöterveisin:

Koko Vihteljärven koulun vahempainyhdistys ry sekä Vihteljärven kylätoimikunta

Elisa Rajakallio, Teuvo Roskala